

AANDUIDING VAN HET JAAR VAN AANLEG DER OPSTANDEN OP DE BEDRIJFSKAARTEN

door

P. van Zon.

Het artikel van E. Kienitz „Neue Darstellungsgrundlagen für die forstlichen Wirtschaftskarten“ in het Zeitschrift für Weltforstwirtschaft 416, 1943, werd door mij reeds gerefereerd in het Aprilnummer van ons tijdschrift (zie blz. 139). Ik schreef daar: „Afgezien van het feit, dat m.i. de bovenbedoelde bedrijfskaarten van een cartographisch oogpunt bezien foeileelijk zijn, komt het me bovendien voor, dat Kienitz te veel van het kaartenmateriaal verlangt. Tenslotte zal men, wil men de geschiedenis van een opstand leeren kennen, goed bijgehouden registers niet kunnen missen, en dan heeft het m.i. geen zin, zooveel gegevens op een kaart te vereenigen, dat het raadplegen ervan nu juist geen genoegen wordt“.

Ook na de lezing van het doorwrochte artikel over dit onderwerp van Dr J. Beversluis in het Septembernummer van ons tijdschrift, blijf ik bij mijn meening. En ik bevind me daarbij in goed gezelschap. Reeds Judeich waarschuwde voor een „te veel“ op de kaarten.

Men kan het kaartenmateriaal verdeelen in twee groote groepen, namelijk die, welke men in het terrein gebruikt, en die, welke men gaarne op zijn bureau bij de hand heeft. Een van de beste terreinkaarten is volgens mijn meening nog altijd de Saksische Bestandeskarte. Deze geeft een goed overzicht van de verschillende voorkomende houtsoorten, de leeftijdsklassen en de opstandsboniteiten. Dit is voor het terrein meestal voldoende. Men weet dan ongeveer hoe oud een opstand is. En voor het werk op zijn bureau heeft de houtvester meestal genoeg aan een kaart op grootere schaal, waarop hij veranderingen en grenswijzigingen kan aanbrengen. Wil hij iets meer van den opstand weten, dan raadpleegt hij zijn kartotheek, waarin hij kan naslaan, wanneer de opstand in den grond kwam, gezaaid werd of geplant, met welke houtsoorten en in welke verhouding, het verband, hoe de groundbewerking is geweest, wanneer het er heeft gebrand, hoe de verdere ontwikkeling was, in welke jaren werd gedund, hoe groot de materiele en geldelijke opbrengst was, kortom de geheele geschiedenis van den opstand. Een goed bijgehouden kartotheek mag op geen houtvesterskantoor ontbreken. Natuurlijk kan men hetzelfde bereiken met goed bijgehouden registers. Uit eigen ervaring weet ik hoe men in een boschdistrict op Java, waar blijkbaar met zorg en liefde de geschiedenis van de oude boschculturen was opgeteekend, alles omtrent de oudste aanplantingen kon te weten komen.

En wanneer nu een houtvester voor een bepaald doel beslist wil weten, in welk jaar de verschillende opstanden in den grond kwamen, welnu dan late hij op een afdruk van zoon bureaukaart binnen de grenzen van elken opstand eenvoudig dit jaar inschrijven. In alle voorbeelden, die de heer Beversluis op blz. 253 en 254 geeft, kan dit zonder eenige moeite. Er is ruimte te over en men leest de jaren van ontstaan heel wat gemakkelijker af dan met behulp van een vernuftig systeem van arceeringen. Hetzelfde doe men voor een dunningkaart, kortom voor elk gegeven, dat men van de opstanden wil kennen. Nooit tracht men echter te veel gegevens op een zelfde kaart te combineeren.

Dergelijke kaarten zijn uit een cartographisch oogpunt niet mooi, maar niet minder fraai dan de afschuwelijke kaarten van Kienitz.
